

Abstrakt práce v českém jazyce

Mezinárodní dvojí zdanění

Právní úprava mezinárodního dvojího zdanění představuje rozsáhlé téma. Je o něm možné popsat stovky listů, ale stejně to nebude stačit ke komplexnímu rozboru všech možných otázek mezinárodního dvojího zdanění. Navíc jde o velmi zajímavé a aktuální téma. Jsem si jist, že důležitost mezinárodního dvojího zdanění bude ještě významně růst. Je tomu tak zejména proto, že se na jedné straně zvyšuje přeshraniční mobilita fyzických i právnických osob, kapitálu, služeb a majetku, a na druhé straně roste i počet daňových úniků. Státy jsou takto nuceny k vyšší spolupráci mezi sebou, aby řešily problematiku dvojího zdanění a zároveň účinně bránily možným daňovým únikům. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění je možno považovat za velmi vhodný nástroj pro řešení otázky, jak spravedlivě rozdělit daňové povinnosti subjektů mezi státy i pro úspěšné zamezení zneužívání daňového práva a daňových úniků.

Nebylo v mých silách vytvořit kompletní analýzu mezinárodního dvojího zdanění na tak omezeném prostoru, který představuje tato diplomová práce. Proto jsem se rozhodl zaměřit pouze na vybrané otázky tohoto tématu. Snažil jsem se vybrat ta témata, která činí v praxi největší komplikace i ta témata, která považuji za zajímavá. Pluralita názorů na řešení určitých problémů často znesnadňovala tvorbu této diplomové práce. V takových situacích bylo třeba tyto rozdílné názory vyhledat, analyzovat a vzájemně je porovnat. Někdy bylo možné najít nejvhodnější názor v soudních rozhodnutích, jindy bylo zase možné vycházet z odborných komentářů ze strany státních institucí.

Při tvorbě mé diplomové práce jsem vycházel zejména z Modelové smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku, která je průběžně zpracovávána Organizací pro ekonomickou spolupráci a rozvoj. Samotná tato smlouva by ale samozřejmě nebyla stačila pro pochopení celého mezinárodního dvojího zdanění. Proto jsem nahlížel do všech platných smluv o zamezení dvojího zdanění, kterými je Česká republika vázána. Rozhodl jsem se používat hlavně Smlouvu o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a majetku mezi Českou republikou a Francií.

Hlavním důvodem pro volbu této smlouvy jsou bohaté zkušenosti Francie, jakožto bývalé koloniální velmoci, s tématem mezinárodního dvojího zdanění. Díky tomu jsem měl k dispozici řadu relevantních judikátů francouzských soudů i množství kvalitních odborných názorů.

V prvních dvou kapitolách jsem se zabýval samotnou podstatou mezinárodního dvojího zdanění i důvody úsilí států řešit tuto problematiku na úrovni mezinárodních smluv. Kratší prostor jsem věnoval pro metody, které lze použít pro zamezení mezinárodního dvojího zdanění. Samozřejmě nebylo možné vynechat alespoň stručný exkurz do historie tohoto tématu.

V dalších kapitolách jsem se již zaměřil na samotnou aplikaci smluv o zamezení mezinárodního dvojího zdanění. Zvláštní pozornost jsem věnoval interpretaci těchto smluv. Správnou interpretaci každé konkrétní smlouvy považuji za jednu z nejdůležitějších otázek vůbec. O její důležitosti svědčí i to, že jedině správný výklad zaručí i správnou aplikaci smluv o zamezení mezinárodního dvojího zdanění.

Poté už jsem se konečně mohl věnovat jednotlivým kategoriím příjmů a způsobům jejich zdanění. Ani zde nebylo možné vyjádřit se ke všem druhům příjmů, proto jsem svou pozornost zaměřil jen na ty významnější a zajímavější. Nemohl jsem vynechat problematiku daňového rezidentství, příjmů ze zaměstnání a rovněž příjmů podniků. V případě zdanění příjmů podniků bylo třeba se vyrovnat i s velmi důležitou otázkou stálé provozovny. Dále jsem se zabýval zbývajícími kategoriemi, jako jsou zdanění příjmů plynoucích z dividend, úroků a licenčních poplatků.

Klíčová slova: mezinárodní dvojí zdanění, modelová smlouva o zamezení dvojího zdanění, daňové rezidentství

Key words: international double taxation, Model tax convention on income and on capital, tax residency